

Sygnatura akt I C 710/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 10-06-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak

Protokolant: p.o. sekr. sąd. K. G.

po rozpoznaniu w dniu 10-06-2015 r.

w K. na rozprawie sprawy

z powództwa D. T. (1)

przeciwko (...) Bank S.A w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. Pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w E. z dnia 22.10.2013 r. sygn. akt IX Co (...) w całości zobowiązania D. T. (1).
2. Nakazuje pobrać od pozwanego (...) Bank S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) kwotę 11.173 zł (jedenaście tysięcy sto siedemdziesiąt trzy złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Jan Bartniak

Sygn. akt I C 710/14

UZASADNIENIE

Powódka D. T. (1) w pozwie skierowanym przeciwko (...) Bank S.A. w W. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego w dniu 26 września 2013 roku przez pozwanego w zakresie obowiązku obejmującego zapłatę całej kwoty w nim określonej, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że powódka nigdy nie podpisywała, ani nie poręczała umowy kredytu z (...) Bank S.A., stanowiącej przyczynę sprawczą procesu, a z informacji przekazanych przez męża T. T. (1) wynika, iż podpis powódki na dokumentach dotyczących umowy kredytowej został sfalszowany (k. 2-4)

Pozwany (...) Bank Spółka Akcyjna w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kwoty 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powódka poza oświadczeniem nie złożyła żadnych dowodów wskazujących, że jej podpis na dokumentach dotyczących umowy kredytowej został sfalszowany. Nadto wbrew jej twierdzeniom, powódka skutecznie zawarła umowę kredytową, gdyż w dniu 2 lutego 2010 roku udzieliła małżonkowi T. T. (1) - w formie aktu notarialnego - pełnomocnictwa do zawarcia w jej imieniu umowy kredytu. Umowa kredytu została zatem podpisana przez T. T. (1) w imieniu własnym i jako pełnomocnika powódki. Podpis jego został zaś złożony w obecności pracownika banku. Ponieważ w okresie wypowiedzenia umowy nie dokonano spłaty kredytu,

pozwany skierował przeciwko powódce wniosek egzekucyjny. W ocenie pozwanego powódka nie wykazała żadnych okoliczności uzasadniających pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego (k. 42-44).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. i D. małżonkowie K. starali się o uzyskanie kredytu hipotecznego na zakup nieruchomości. W tym celu zgłosili się do doradcy kredytowego (...) w E.. Ponieważ małżonkowie K. nie mieli zdolności kredytowej i nie mogli sami uzyskać kredytu, w ramach pomocy współkredytobiorcą kredytu miał zostać ich znajomy T. T. (2) (mąż powódki) (dowód: zeznania świadków T. T. k. 73v, K. B. k. 106, A. K. k. 107).

T. T. (2) dowiedział się, że nie może samodzielnie zawrzeć umowy kredytu hipotecznego, stąd postanowił uzyskać od powódki pełnomocnictwo do zawarcia umowy kredytu. W tamtym okresie małżonkowie T. byli zadłużeni, więc T. T. (2) oświadczył powódce, że potrzebuje jej pełnomocnictwa do uzyskania kredytu na spłatę ich wspólnych zobowiązań (dowód: zeznania świadka T. T. k. 73v, zeznania powódki D. T. k. 73, 118).

W dniu 2 lutego 2010 roku powódka D. T. (1) udzieliła mężowi T. T. (2) w Kancelarii Notarialnej Z. Z. w K. pełnomocnictwa – w formie aktu notarialnego – do zawarcia w jej imieniu umowy kredytu na nabycie i wykończenie nieruchomości z Bankiem wybranym według uznania pełnomocnika oraz ustanowienia zabezpieczeń tego kredytu, w szczególności złożenia oświadczenia o poddaniu się egzekucji, wystawienia weksla własnego in blanco wraz z deklaracją wekslową, ustanowienia hipoteki bądź hipotek, cesji wierzytelności, udzielenia pełnomocnictwa dla Banku do zbycia nieruchomości oraz ustanowienia innych zabezpieczeń wymaganych przez bank w związku z umową kredytową – na warunkach według uznania pełnomocnika, dokonywania w jej imieniu czynności przygotowawczych w stosunku do wyżej określonych czynności, a także czynności następczych polegających na zmianie lub rozwiązaniu, a także na wykonywaniu uprawnień lub obowiązków wynikających z tych czynności, w szczególności złożenia wniosku o wypłatę środków kredytu – na warunkach według uznania pełnomocnika, odbioru w jej imieniu oświadczeń związanych z czynnościami, o których mowa powyżej, dokonywania czynności faktycznych mających charakter służebny wobec czynności, o których mowa powyżej, w szczególności udostępniania dokumentów oraz udzielania informacji wymaganych przez Bank, zawarcia w jej imieniu umowy rachunku bankowego (konta osobistego) przeznaczonego do uruchomienia i spłaty kredytu zaciągniętego na nabycie nieruchomości w Banku wybranym według uznania Pełnomocnika oraz do dysponowania środkami zgromadzonymi na tym rachunku bankowym (koncie osobistym) (dowód: kserokopia aktu notarialnego rep. A nr (...) k. 51-52).

W dniu 19 marca 2010 roku A. i D. małżonkowie K. oraz T. T. (2) dysponujący pełnomocnictwem powódki D. T. (1) – w obecności K. B. (2), doradcy kredytowego - zawarli umowę kredytu hipotecznego nr DK/KR- (...) na kwotę 141.039,30 zł z przeznaczeniem: na zakup (przez A. i D. K.) nieruchomości na rynku wtórnym (136.400 zł), opłaty okołokredytowe (478,64 zł), ubezpieczenie ochrony prawnej tytułu prawnego do nieruchomości (4.160,66 zł). Jako zabezpieczenie spłaty kredytu ustanowiono hipotekę zwykłą oraz kaucyjną na nieruchomości - lokalu mieszkalnym położonym w E. przy ul. (...), cesja praw z polisy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, oświadczenie kredytobiorców o poddaniu się egzekucji i weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, wystawiony przez wszystkich kredytobiorców. W imieniu powódki umowę kredytu i oświadczenie o poddaniu się egzekucji podpisał T. T. (2) (dowód: kserokopia umowy kredytu k. 45-49, 92-97, kserokopia oświadczenia o poddaniu się egzekucji k. 50, zeznania świadków T. T. k. 73v, K. B. k. 106).

W dniu 26 marca 2010 roku umową zawartą w formie aktu notarialnego A. i D. K. nabyli lokal mieszkalny nr (...), położony przy ul. (...) w E. za kwotę 150.000 zł – z tym, że kwota 136.400 zł została zapłacona z kredytu udzielonego przez (...) Bank S.A. przelewem na rachunek bankowy tytułem spłaty zadłużenia sprzedającego mieszkanie w (...) Banku (...) w E., a kwota 13.600 zł została uiszczona ze środków własnych małżonków K. (dowód: kserokopia aktu notarialnego rep. A nr (...) k. 114-116)

W związku z brakiem spłaty kredytu w dniu 26 września 2013 roku pozwany wystawił przeciwko kredytobiorcom: A. K. (2), D. K., T. T. (2) i D. T. (1) bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na kwotę 223.440,87 zł – w tym kapitał 159.297,42 zł, odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 6,91% od dnia 7 listopada do 15 grudnia

2011 roku w wysokości 1.364,40 zł, odsetki za opóźnienie naliczane od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 16,00% od dnia 8 marca do 26 września 2013 roku w wysokości 62.779,05 zł wraz z dalszymi odsetkami. W dniu 3 października 2013 roku pozwany wystąpił do Sądu Rejonowego w E. z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności ww. tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem z dnia 22 października 2013 roku sygn. akt IX Co (...) Sąd Rejonowy w E. nadał klauzulę określonej wyżej bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na kwotę 223.440,87 zł wraz z odsetkami umownymi nieprzekraczającymi czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, która na dzień wystawienia wymienionego (...) wynosiła 16% w stosunku rocznym, liczoną od kwoty 159.297,42 zł od dnia 27 września 2013 roku do dnia zapłaty, odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 1.364,40 zł od dnia 27 września 2013 roku do dnia zapłaty (dowód: postanowienie z dnia 22 października 2014 roku k. 6, 54-55, kserokopia (...) k. 7, 56-57, akta SR w E. sygn. IX Co (...)).

W dniu 8 kwietnia 2014 roku pozwany skierował do Komornika Sądowego J. B. w E. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. K. (2), D. K., T. T. (2) i D. T. (1). Pismem z dnia 22 kwietnia 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w E. wszczął przeciwko powódce postępowanie egzekucyjne. W toku postępowania egzekucyjnego Komornik Sądowy dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę powódki i wierzytelności należnych od Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. (dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 5, kserokopia zajęcia z dnia 2 lipca 2014 roku k. 12, kserokopia zajęcia wierzytelności z dnia 22 kwietnia 2014 roku k. 13, kserokopia wniosku o wszczęcie egzekucji k. 58-60).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań powódki, świadków oraz dokumentów wskazanych w ustalonym wyżej stanie faktycznym.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki D. T. (1) oraz świadków K. B. (2) i A. K. (2), gdyż zeznania te są rzeczowe i korespondują ze sobą oraz wskazanymi dokumentami.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka T. T. (2), iż doradca kredytowy wytłumaczył mu, że „nasze podpisy będą potrzebne tylko do momentu wpisu do ksiąg wieczystych”, gdyż zeznania te są nielogiczne wobec zeznań świadka, iż wiedział, że podpisana przez niego umowa dotyczy kredytu hipotecznego dla K.. Pozostałym zaś zeznaniom Sąd dał wiarę, gdyż są one rzeczowe i korespondują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie nie budziła zdaniem Sądu wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1)przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2)po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3)małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, przez co w doktrynie rozumie się

zaprzeczenie przez dłużnika obowiązku spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym. Zdarzeniem, na którym oparto klauzulę wykonalności, jest tytuł egzekucyjny. Dłużnik nie może jednak w drodze tego powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny, ale może przeczyć treści innych tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna (*res iudicata*) czy zawisłość sporu (*lis pendens*), m.in.: ugody sądowej, ugody zawartej przed sądem polubownym, aktu notarialnego, bankowego tytułu egzekucyjnego (postanowienie SN z dnia 27 listopada 2003 roku, sygn. III CZP 78/03, Prok. i Pr.-wkl. 2004, nr 6, poz. 36). Dłużnik może więc kwestionować istnienie lub zakres obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, a „zdarzeniami” w rozumieniu ww. przepisu są wyłącznie zdarzenia leżące u podstawy świadczenia wynikające z zobowiązania dłużnika objętego tytułem egzekucyjnym.

Wobec żądania powódki przedstawionego w pozwie, rzeczą Sądu było przede wszystkim wyjaśnienie, czy powódka ma obowiązek spełnienia na rzecz pozwanego świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym, a zatem czy powstało jej zobowiązanie wobec banku z tytułu udzielonego w dniu 19 marca 2010 roku kredytu.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

E. negotii umowy kredytu stanowią więc:

- 1) oddanie przez bank do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel,
- 2) zobowiązanie kredytobiorcy do korzystania z oddanych do dyspozycji środków pieniężnych na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Oddanie do dyspozycji środków pieniężnych ma zapewnić kredytobiorcy ich wykorzystanie w sposób odpowiadający jego interesom uwidoczniomym w umowie kredytowej (wyrok SN z 10 lutego 2004 r., IV CK 437/2002, *LexPolonica* nr 403713, *MoP* 2005, nr 18, s. 907). W orzecznictwie wskazuje się też, że roszczenie banku o zwrot kredytu powstaje dopiero po wykorzystaniu odpowiedniej sumy kredytowej przez kredytobiorcę. Takie wykorzystanie oznacza wykonanie umowy kredytowej przez bank w postaci oddania kredytobiorcy odpowiedniej sumy kredytowej do dyspozycji (wyrok SN z 16 grudnia 2005 r., III CK 314/2005, *LexPolonica* nr 412961, *Pr. Bank.* 2006, nr 5, s. 12).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powódka działając poprzez pełnomocnika T. T. (2) podpisała umowę kredytu z dnia 19 marca 2010 roku, aczkolwiek nie otrzymała z tego tytułu do swej dyspozycji żadnej kwoty pieniężnej. Bezsprzecznie jest, że środki uzyskane z umowy kredytu hipotecznego z dnia 19 marca 2010 r., zostały przekazane bezpośrednio na zakup lokalu mieszkalnego położonego w E. przy ul. (...), a więc do dyspozycji jedynie małżonków K. i tylko oni stali się właścicielami ww. lokalu. Powódka zatem, mimo, iż formalnie zawarła umowę kredytu, nie otrzymała tytułem udzielonego kredytu żadnych korzyści.

Z uwagi na powyższe, zdaniem Sądu, umowa kredytu w stosunku do powódki nie doszła do skutku, skoro nie została spełniona podstawowa przesłanka warunkująca powstanie zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu: oddanie przez bank do dyspozycji powódce - kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie określonej kwoty środków pieniężnych.

Wobec powyższego Sąd na podstawie wskazanych przepisów, pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w E. z dnia 22 października 2013 roku sygn. akt IX Co (...) w całości zobowiązania D. T. (1).

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 13 ust. 1 i art.113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Koninie - od pozwanego kwotę 11.173 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (nieuiszczona przez powódkę zwolnioną od kosztów sądowych opłata sądowa stanowiąca 5% wartości przedmiotu sporu).

SSO Jan Bartniak